

Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича

Економічний факультет

Кафедра обліку, аналізу і аудиту

СИЛАБУС

навчальної дисципліни

Власний бізнес: реєстрація, облік і оподаткування

вибіркова

Освітньо-професійна програма _____
Спеціальність _____
Галузь знань _____
Рівень вищої освіти _____

Мова навчання українська

Розробник: Кузь Василь Іванович, к.е.н., доцент, доцент кафедри обліку, аналізу і аудиту

Профайл викладача: <https://econom.chnu.edu.ua/kafedry-ekonomichnogo-fakultetu/kafedra-obliku-analizu-i-audytu/kolektyv-kafedry/kuz-vasyl-ivanovych>

Контактний телефон: +38(095)0444671

E-mail: v.kuz@chnu.edu.ua

Курс в Moodle: <https://moodle.chnu.edu.ua/course/view.php?id=4053>

1. Анотація дисципліни (призначення навчальної дисципліни)

Отримані теоретичні знання та практичні навички з будь-якої галузі знань та спеціальності є базисом для відкриття власної справи у різноманітних сферах підприємницької діяльності (виробництво, торгівля, надання послуг). Розуміння та знання принципів ведення бізнесу, управління, організації бухгалтерського обліку та формування податкової політики є обов'язковим елементом провадження підприємницької діяльності. Володіння теоретичними знаннями та практичними навичками з бухгалтерського обліку та оподаткування дозволяє отримати конкурентні переваги та досягти високого рівня ефективності бізнесу, адже забезпечується можливість зменшення витрат, посилення контрольних функцій зі сторони власників та управлінського персоналу, створюється можливість приймати раціональні управлінські рішення на основі отриманих знань та розуміння процесу формування релевантних даних про власний бізнес.

2. Мета навчальної дисципліни

Формування у здобувачів системи теоретичних знань та практичних навичок з організації бізнесу, управління ним, побудови системи бухгалтерського обліку, визначення податкової політики та організації ефективної системи оподаткування підприємницької діяльності.

3. Пререквізити

Навчальна дисципліна «Власний бізнес: реєстрація, облік і оподаткування» формує індивідуальну навчальну та практичну траєкторію для здобувачів вищої освіти, які на основі отриманих знань з різних спеціальностей хочуть організувати власний бізнес.

4. Результати навчання

За підсумками вивчення дисципліни студент повинен:

знати:

- принципи та нормативно-правове забезпечення провадження підприємницької діяльності;
- форми підприємницької діяльності та організаційні процедури реєстрації бізнесу;
- моделі управління бізнесом, підходи до організації бухгалтерського обліку та формування податкової політики;
- функції економічних суб'єктів (контролюючих органів, фінансово-кредитних установ, контрагентів) та принципи комунікації з ними;
- зміст підходів до виконання облікових та податкових операцій;
- критерії результативності та оцінки ефективності підприємницької діяльності.

вміти:

- обирати оптимальні форми бізнесу зважаючи на існування обмежуючих факторів та специфіки обраного виду підприємницької діяльності;
- формувати організаційну структуру управління, делегувати повноваження, визначати функціональні обов'язки підрозділів;

- комунікувати з контролюючими органами, контрагентами та фінансово-кредитними установами з питань, що виникають при організації власного бізнесу, його провадженні;
- організувати бухгалтерський облік, внутрішній контроль, формувати систему оподаткування власного бізнесу;
- визначати собівартість продукції, товарів, робіт, послуг та виконувати процедури ціноутворення;
- вести облік типових господарських операцій та визначати величину зобов'язань з податків та зборів;
- визначати результати бізнесу та оцінювати ефективність провадження підприємницької діяльності.

5. Опис навчальної дисципліни

5.1. Загальна інформація

Назва навчальної дисципліни: Власний бізнес: реєстрація, облік і оподаткування											
Форма навчання	Рік підготовки	Семестр	Кількість			Кількість годин					Вид підсумкового контролю
			кредитів	годин	змістових модулів	лекції	практичні (семінарські)	лабораторні	самостійна робота	Індивідуальні завдання	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Денна	¹	¹	3	90	2	15	15	–	60	–	Залік
Заочна	¹	¹	3	90	2	6	4	–	80	–	Залік

5.2. Дидактична карта навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	усього	денна форма					усього	заочна форма				
		л	п/с	лаб.	інд.	с.р.		л	п/с	лаб.	інд.	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Теми лекційних занять	Змістовий модуль 1. Суть, принципи та форми підприємницької діяльності та процедури реєстрації власного бізнесу											
Тема 1. Суть підприємницької діяльності та принципи її здійснення	6	1	1	–	–	4	6	1	–	–	–	5
Тема 2. Організаційні форми та особливості реєстрації бізнесу	8	1	1	–	–	6	8	1	–	–	–	7
Тема 3. E-business	8	2	2	–	–	4	8	–	–	–	–	8
Тема 4. Управління бізнесом	8	1	1	–	–	6	8	–	–	–	–	8
Тема 5. Бізнес-комунікації	10	2	2	–	–	6	10	–	–	–	–	10
<i>Разом за змістовим модулем 1</i>	<i>40</i>	<i>7</i>	<i>7</i>	<i>–</i>	<i>–</i>	<i>26</i>	<i>40</i>	<i>2</i>	<i>–</i>	<i>–</i>	<i>–</i>	<i>38</i>
Теми лекційних занять	Змістовий модуль 2. Облікове та податкове забезпечення власного бізнесу											
Тема 6. Особливості організації бухгалтерського обліку	12	2	2	–	–	8	12	1	1	–	–	10
Тема 7. Собівартість та ціноутворення	8	2	2	–	–	4	8	1	1	–	–	6
Тема 8. Система оподаткування підприємницької діяльності	10	1	1	–	–	8	10	1	1	–	–	8
Тема 9. Механізм нарахування та сплати податків і зборів	12	1	1	–	–	10	12	1	1	–	–	10
Тема 10. Результативність бізнесу: національна та міжнародна практика	8	2	2	–	–	4	8	–	–	–	–	8
<i>Разом за змістовим модулем 2</i>	<i>50</i>	<i>8</i>	<i>8</i>	<i>–</i>	<i>–</i>	<i>34</i>	<i>50</i>	<i>4</i>	<i>4</i>	<i>–</i>	<i>–</i>	<i>42</i>
Усього годин	90	15	15	–	–	60	90	6	4	–	–	80

¹ Рік та семестр підготовки відповідають визначеним позиціям освітньо-професійної програми щодо вибору загальноуніверситетських дисциплін

5.3. Зміст завдань для самостійної роботи

Самостійна робота включає в себе різноманітні види індивідуальної і колективної навчальної діяльності здобувачів, яка здійснюється ними на навчальних заняттях або вдома за завданнями викладача, під його керівництвом, але без його безпосередньої участі. Реалізація наведених завдань вимагає від здобувачів активної розумової діяльності, самостійного виконання різних пізнавальних завдань, застосування раніше засвоєних знань.

Формами самостійної роботи здобувачів з дисципліни «Власний бізнес: реєстрація, облік і оподаткування» є: аудиторна самостійна робота, виконання ситуаційних завдань, підготовка та презентація проєктів, науково-дослідна робота, розв'язування тестових завдань тощо.

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Денна форма навчання	Заочна форма навчання
1	2	3	4
1	Тема 1. Суть підприємницької діяльності та принципи її здійснення	4	5
2	Тема 2. Організаційні форми та особливості реєстрації бізнесу	6	7
3	Тема 3. E-business	4	8
4	Тема 4. Управління бізнесом	6	8
5	Тема 5. Бізнес-комунікації	6	10
6	Тема 6. Особливості організації бухгалтерського обліку	8	10
7	Тема 7. Собівартість та ціноутворення	4	6
8	Тема 8. Система оподаткування підприємницької діяльності	8	8
9	Тема 9. Механізм нарахування та сплати податків і зборів	10	10
10	Тема 10. Результативність бізнесу: національна та міжнародна практика	4	8
Разом		60	80

6. Методи навчання, контрольні заходи та критерії оцінювання

Методи навчання:

- 1) вербальні методи (лекція, дискусія, бесіда, пояснення, розповідь);
- 2) практичні методи (практичні та ситуаційні завдання);
- 3) наочні методи (презентації, ілюстрації, відеоматеріали);
- 4) робота з інформаційними ресурсами (з нормативною базою, науковою та навчально-методичною літературою, інтернет-ресурсами);
- 5) самостійна робота над індивідуальним завданням за програмою навчальної дисципліни;
- б) комп'ютерні засоби навчання (дистанційне навчання з використанням онлайн-платформ).

Контрольні заходи охоплюють поточний та підсумковий контроль знань здобувача. Поточний контроль здійснюється з метою перевірки досягнення програмних результатів за окремими темами під час проведення практичних занять з урахуванням самостійної роботи здобувача. Підсумковий контроль проводиться з метою оцінювання підсумкових навчальних досягнень здобувачів.

Методи оцінювання:

- 1) фронтальне усне опитування програмного матеріалу;
- 2) індивідуальне усне опитування;
- 3) тестування;
- 4) оцінювання виконаних практичних завдань та ситуаційних завдань;
- 5) презентація результатів виконаних індивідуальних науково-дослідних та практичних завдань (проекти, есе, звіти, доповіді, статті);
- б) підсумковий контроль.

Система оцінювання знань здобувачів з дисципліни «Власний бізнес: реєстрація, облік і оподаткування» передбачає оцінювання окремих видів (напрямів) роботи здобувачів, зокрема:

- 1) оцінювання роботи здобувачів на практичних заняттях;
- 2) оцінювання відповіді здобувача на заліковому занятті.

Максимальна кількість балів за змістові модулі:

– I змістовий модуль – 30 балів (за усні та письмові відповіді на практичних заняттях (в т.ч. за самостійну та індивідуальну роботу));

– II змістовий модуль – 30 балів (за усні та письмові відповіді на практичних заняттях (в т.ч. за самостійну та індивідуальну роботу)).

Розподіл балів між видами (напрямами) роботи здобувача наведений в табл. 1.

Таблиця 1

Розподіл балів, які отримують здобувачі

Поточне оцінювання (аудиторна та самостійна робота)										Кількість балів (залік)	Сумарна кількість балів
Змістовий модуль 1					Змістовий модуль 2					40	100
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10		
6	6	6	6	6	6	6	6	6	6		

При виставлені загальної підсумкової оцінки за шкалою ECTS за дисципліну враховуються отримані здобувачем бали за всі змістові модулі та за результатами складання заліку. Переведення загальної кількості набраних балів в підсумкову оцінку за шкалою ECTS здійснюється за допомогою встановленої шкали (табл. 2) (згідно Положення про контроль і систему оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти у Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича).

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
	Оцінка (бали)	Пояснення за розширеною шкалою
Відмінно	A (90-100)	відмінно
Добре	B (80-89)	дуже добре
	C (70-79)	добре
Задовільно	D (60-69)	задовільно
	E (50-59)	достатньо
Незадовільно	FX (35-49)	(незадовільно) з можливістю повторного складання
	F (1-34)	(незадовільно) з обов'язковим повторним курсом

Оцінка рівня знань за результатами вивчення дисципліни заноситься у відомість та залікову книжку здобувача.

7. Рекомендована література

7.1. Фахова (основна)

1. Голов С.Ф. Управлінський облік: підручник. К. Центр учбової літератури. 2018. 400 с.
2. Зайцева О.О., Болотинюк І.М. Електронний бізнес: навчальний посібник. Івано-Франківськ. «Лілея-НВ». 2015. 264 с.
3. Колесников О.В. Ціноутворення. Видання 3-є виправлене та доповнене. навч. пос. К.: Центр учбової літератури, 2007. 144 с.
4. Кузь В.І. Податкова система: навч. посіб. Чернівці : Чернівець. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2022. 240 с.
5. Лаговська О.А., Легенчук С.Ф., Кузь В.І., Кучер С.В. Бухгалтерський облік в управлінні підприємством: навчальний посібник. К.: Видавничий дім «Кондор». 2018. 418 с.
6. Лисиченко О.О., Атамас П.Й., Атамас О.П. Фінансовий облік: навчальний посібник. К.: Центр учбової літератури. 2020. 356 с.
7. Страпчук С.І., Миколенко О.П., Попова І.А., Пустова В.В. Менеджмент: навчальний посібник для здобувачів вищої освіти. Львів: Видавництво «Новий Світ – 2000», 2020. 356 с.

7.2. Нормативна база

1. Господарський кодекс України: Закон України від 16 січня 2003 р. № 436-IV. URL: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/436-15>. (дата звернення: 30.01.2023).
2. Інструкція про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань та господарських операцій підприємств і організацій: Затверджено наказом Міністерства фінансів України від 30 листопада 1999 року № 291 (зі змінами та доповненнями). URL: www.minfin.gov.ua. (дата звернення: 30.01.2023).
3. Кодекс законів про працю України від 10 грудня 1971 р. №322-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/322-08>. (дата звернення: 30.01.2023).
4. Методичні рекомендації щодо облікової політики підприємства та внесення змін до деяких наказів Міністерства фінансів України: Затверджено наказом Міністерства фінансів України від 27 червня 2013 року № 635. (зі змінами та доповненнями). URL: www.minfin.gov.ua. (дата звернення: 30.01.2023).
5. Методичні рекомендації щодо заповнення форм фінансової звітності. Наказ Міністерства фінансів України від 28.03.2013 р. №433 : за станом на 17.11.2013 р. URL: http://www.auditcnt.com.ua/news/view_news.php?id=399. (дата звернення: 30.01.2023).
6. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності»: Затверджено наказом Міністерства фінансів України від 07 лютого 2013 року № 73. (зі змінами та доповненнями). URL: www.minfin.gov.ua. (дата звернення: 30.01.2023).
7. Податковий кодекс України: Закон України від 02.12.2010 р. № 2755-VI.

URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17#Text>. (дата звернення: 30.01.2023).

8. Положення про документальне забезпечення записів у бухгалтерському обліку: Наказ Міністерства фінансів України від 24 травня 1995 р. №88. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0168-95#Text>. (дата звернення: 30.01.2023).

9. Положення про інвентаризацію активів та зобов'язань: Наказ Міністерства фінансів України від 02 вересня 2014 р. №879. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/1365-14>. дата звернення: 30.01.2023).

10. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку. URL: www.minfin.gov.ua. (дата звернення: 30.01.2023).

11. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні: Закон України від 16 липня 1999 року № 996-XIV (зі змінами та доповненнями). URL: www.rada.gov.ua. (дата звернення: 30.01.2023).

12. Про збір та облік єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування: Закон України від 08.07.2010 р. №2464-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2464-17#Text>. (дата звернення: 30.01.2023).

13. Про товариства з обмеженою та додатковою відповідальністю: Закон України від 6 лютого 2018 р. №2275-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2275-19#Text> (дата звернення: 30.01.2023).

7.3. Інформаційні ресурси

1. Офіційний сайт Верховної Ради України. URL: www.rada.gov.ua. (дата звернення: 30.01.2023).

2. Офіційний сайт Кабінету Міністрів України. URL: <https://www.kmu.gov.ua>. (дата звернення: 30.01.2023).

3. Офіційний сайт Державної податкової служби України. URL: <https://tax.gov.ua>. (дата звернення: 30.01.2023).

4. Офіційний сайт Міністерства фінансів України. URL: www.minfin.gov.ua. (дата звернення: 30.01.2023).

5. Офіційний сайт Міжнародної Федерації Бухгалтерів. URL: www.ifac.org. (дата звернення: 30.01.2023).

6. Офіційний сайт Національної бібліотеки України ім. В.І. Вернадського. URL: www.nbuv.gov.ua. (дата звернення: 30.01.2023).

7. Офіційний сайт Федерації професійних бухгалтерів і аудиторів України. URL: www.ufraa.org. (дата звернення: 30.01.2023).